

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/235/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116221165
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2017:4116221165.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. X., nar. X.X.XXXX, t.č. umiestneného v Reedukačnom centre Bankov 15, Košice na základe neodkladného opatrenia súdu, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky O. X., nar. XX.X.XXXX, bytom T. X. - L., W. XX a otca G. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, X. 5, o návrhu Detského domova Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany na zmenu miesta výkonu ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 11P/61/2015-129 zo dňa 2.9.2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 11P/61/2015-136 zo dňa 3.11.2015 v časti označenia zariadenia, v ktorom bude ústavná starostlivosť u maloletého realizovaná a to tak, že ústavná starostlivosť u maloletého O. X., nar. X.X.XXXX bude realizovaná v Reedukačnom centre Bankov 15, Košice 040 31.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Dňa 8.8.2016 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh Detského domova Kolíňany (ďalej len DeD Kolíňany alebo navrhovateľ), ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd nariadil aby výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým O. X., nar. X.X.XXXX, u ktorého bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Nitra ústavná starostlivosť, bol realizovaný v Reedukačnom centre Bankov 15, 040 31 Košice. Navrhovateľ zároveň požadoval, aby súd zaviazal rodičov maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého výrokom v rovnakom rozsahu, ktorý bol použitý vo výroku rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 11P/61/2015-129 zo dňa 2.9.2015, a to na účet zariadenia, v ktorom bude maloletý umiestnený. Súčasťou návrhu navrhovateľa bol aj jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom o uvedenom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súd rozhodol uznesením č. k. 11P/235/2016-19 zo dňa 9.8.2016 a uložil ním Detskému domovu Kolíňany povinnosť odovzdať maloletého O. X., nar. X.X.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra v Košiciach, Bankov 15 na dobu právoplatného rozhodnutia súdu vo veci zmeny miesta výkonu ústavnej starostlivosti u maloletého dieťaťa. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že u maloletého bolo v Detskom domove od začiatku zaznamenané neprimerané a nepredvídateľné správanie, ktoré bolo nebezpečné a ohrozujúce maloleté deti umiestnené s ním v zariadení DeD. Od príchodu maloletého do DeD sa prejavovali ťažkosti v jeho správaní v školskom prostredí, v ktorom bol výchovne nezvládnuteľný. V kolektíve detí sexuálne obťažoval spolužiačky a mal fyzické konflikty s deťmi. Akútne bol hospitalizovaný na pedopsychiatrickom úseku vo FN Nitra, odkiaľ bol zo strany ošetrojúceho lekára iniciovaný jeho presun na dlhodobú hospitalizáciu v Psychiatrickej liečebni v Kremnici. Túto bolo nutné u maloletého predčasne ukončiť vzhľadom k jeho heteroagresívnemu konaniu so sexuálnym charakterom voči inému dieťaťu, na základe čoho bolo odporúčané jeho premiestnenie do Reedukačného centra s akcentom na nezačleňovanie maloletého do kolektívu s mladšími deťmi. Osobnosť dieťaťa označil navrhovateľ

v zmysle správy ošetrovujúcich psychiatrov a klinickej psychologičky za disharmonicky sa rozvíjajúcu v smere antisociálnej poruchy osobnosti na báze narušenej vzťahovej väzby, emočnej deprívácie a frustrácie. Prežívanie maloletého bolo označené za emočne ploché, v popredí u maloletého bolo zistené prítomné problémové správanie pod vplyvom hypostimulujúceho rodinného prostredia, manipulatívne prejavy, nerešpektovanie hraníc a autonariť a tiež pútanie pozornosti nevhodným spôsobom v zmysle sexuálnej odbrzdenosti. Na základe uvedených konštatácií a zistení bolo doporučené umiestnenie maloletého v Reedukačnom centre, a to aj z dôvodu predpokladu sexuálnej agresie v budúcnosti. Navrhovateľ ako zariadenie s otvoreným režimom so svojou organizačnou štruktúrou samostatných skupín, v ktorých sú umiestnené deti od nula do 18 rokov nevie zabezpečiť primerane režimovú starostlivosť maloletému O. v uzavretom systéme ako Reedukačné centrum. Súčasne detský domov nevie ani zabezpečiť ochranu detí pred správaním sa maloletého O., ktoré je pre ďalšie deti ohrozujúce, pričom v samotných skupinách sú deti aj nízkeho veku vysoko zraniteľné. Navrhovateľ v návrhu poukazuje na stav, že maloletý dokáže dosahovať pozitívne výsledky a fungovať v špecializovanom zariadení- Reedukačnom centre a prostredie DeD z hľadiska možného poskytovania starostlivosti nie je pre neho vhodné. Vzhľadom na situáciu opísanú v návrhu navrhovateľa vo veci samej tento požadoval, aby jeho návrhu v danej právnej veci vyhovel.

2.Poverená zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní pred súdom uviedla, že navrhovateľ trvá na podanom návrhu v tejto právnej veci, nakoľko v správaní maloletého O. X., nar. X.X.XXXX v jeho zdravotnom a psychickom stave nenastali žiadne pozitívne zmeny a zariadenie DeD Kolíňany nie je schopné zabezpečiť adekvátnu ústavnú starostlivosť maloletému po žiadnej stránke, ktorú však maloletý nevyhnutne potrebuje. V konečnom návrhu žiadala zástupkyňa navrhovateľa, aby súd vyhovel návrhu DeD Kolíňany v predmetnej právnej veci a pridržovala sa svojich dovtedajších vyjadrení.

3.Zástupkyňa UPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce Mgr. H. D. P. na pojednávaní pred súdom uviedla, že s prihliadnutím na diagnostikované poruchy správania u maloletého O. X. má UPSVaR Nitra za to, že Reedukačné centrum, v ktorom sa v súčasnej dobe realizuje ústavná starostlivosť u maloletého O., sa javí ako vhodnejšie zariadenie oproti DeD Kolíňany, v ktorom maloletý nemal možnosť zúčastňovať sa vzdelávacieho procesu a preto súhlasil s tým, aby maloletý naďalej zostal v zariadení RC Košice- Bankov, do ktorého bol maloletý umiestnený na základe neodkladného opatrenia súdu a súčasne navrhol, aby aj doteraz súdom nariadená ústavná starostlivosť bola u maloletého realizovaná v uvedenom zariadení RC v Košiciach.

4.Rodičia maloletého dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili, hoci mali doručenia predvolaní riadne vykázané, a to fikciou doručenia s poukazom na ust. § 106 a 111 CSP.

5.Súd preto s poukazom na ustanovenie § 31 CMP v konaní pokračoval bez prítomnosti rodičov maloletého dieťaťa a následne vo veci aj rozhodol.

6.Súd vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov konania, oboznámil návrh, lekársku prepúšťaciu správu mal. dieťaťa, lekárske nálezy k zdravotnému stavu mal. dieťaťa, záverečné komplexné hodnotenie mal. z úrovne RC Bankov- Košice, správy k pobytu rodičov mal. dieťaťa, neodkladné opatrenie súdu vo veci umiestnenia mal. v RC Bankov 15- Košice, oznam o doručovaní písomností rodičom dieťaťa, oznámenie o umiestnení mal. do RC Bankov- Košice na základe NO, správa UVTOS, aktuálna správa RC v Košiciach o pobyte mal., poverenie pre zástupkyňu DeD Kolíňany, spis OS Nitra sp. zn. 11P/61/2015a zistil tento skutkový a právny stav veci.

7.Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/61/2015-129 zo dňa 2.9.2015 v spojení s opravným uznesením k tomuto rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.9.2015 a rovnakým dňom sa stal aj vykonateľným, súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u maloletého O. X., nar. X.X.XXXX, do ktorej bol maloletý zverený jeho starej matke W. X., nar. XX.X.XXXX. Citovaným rozsudkom súčasne nariadil u maloletého O. X., nar. X.X.XXXX ústavnú starostlivosť s tým, že táto bude realizovaná v Detskom domove Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany, a to od právoplatnosti tohto rozsudku. Súčasne zaviazal rodičov maloletého prispievať na výživu maloletého syna minimálnym výživným.

8.Na základe citovaného rozsudku bol maloletý umiestnený do Detského domova Kolíňany.

9.V období pobytu maloletého v zariadení DeD Kolíňany uvedené zariadenie ako zariadenie s otvoreným režimom so svojou organizačnou štruktúrou samostatných skupín nevedelo zabezpečiť primerane režimovú starostlivosť o maloletého O. v uzavretom systéme ako to vie zabezpečiť Reedukačné centrum. V DeD sa nedarilo zabezpečiť ani ochranu detí pred správaním sa maloletého O., ktoré bolo pre ďalšie deti až ohrozujúce, pretože v samostatných skupinách sú deti aj nízkeho veku, ktoré sú zraniteľné.

10.Zo správy RC v Košiciach Bankov 15 vyplýva, že maloletý bol do RC umiestnený 23.8.2016 na základe neodkladného opatrenia súdu. Zo záverov predmetnej správy vyplýva stav, že frekvencia výskytu rizikového správania maloletého je na úrovni populačného priemeru. Zvýšená bola v čase zisťovania stavu intenzita maladaptívneho sociálneho správania a inklinovania k problémovej

skupine. Maloletý sa podľa záverov správy vyznačuje neschopnosťou kriticky zhodnotiť prejav správania, nereálnym sebaobrazom, chýbajúcou sebakritikou, je ľahko ovplyvniteľný a necháva sa prehovoriť k činom, ktoré mu neskôr spôsobujú problémy. Nedokáže predvídať dopad jeho krokov. Konkrétne problémové oblasti- impulzivnosť, nereálne sebavedomie, znížená sebakontrola, nízka úroveň kooperácie s ostatnými členmi výchovnej skupiny sú u maloletého aktuálne. Maloletý ako žiak sa dokáže zamestnať vhodnou pracovnou činnosťou len na istý čas, vykonáva ju kvalitne, dá si na nej záležať a výsledkom je pochvala, ktorej sa teší a je krátkodobo motivovaný k ďalším činnostiam. Maloletému chýba vzor zo strany dospelého. Existuje u neho pocit menej cennosti, ktorý si kompenzuje tým, že sa usiluje upútať na seba pozornosť v každej situácii i nevhodným spôsobom. Z rodiny je s maloletým v kontakte len jeho stará matka, a to v kontakte telefonickom i písomnom, ktorá mu posila balíky a informuje sa o výsledkoch vnukovej prevýchovy. Maloletý bol pôvodne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matke, ktorá však opísané problémové správanie u vnuka nezvládla a u maloletého následne bolo potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorý stav vyplýva aj z vyššie citovaného rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti u maloletého.

11.Podľa § 32 ods. 2 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

12.Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd považoval aj v ďalšom období za potrebné, aby maloletý realizoval výkon ústavnej starostlivosti v zariadení Reedukačného centra Košice, Bankov 15, do ktorého zariadenia bol maloletý umiestnený aj dočasne, a to operatívnym zásahom súdu-nariadením neodkladného opatrenia. Predmetné zariadenie Reedukačného centra Košice Bankov 15 spĺňa podmienky, ktoré podľa záverov pedopsychiatrov a psychológov potrebuje maloletý v dôsledku prejavov jeho správania v dôsledku ťažkostí v jeho správaní, heteroagresívnemu konaniu so sexuálnym charakterom voči iným deťom, ktorého sa dopúšťal počas jeho hospitalizácie v PL v Kremnici. Prežívanie maloletého je emočne ploché a v popredí sú u neho prítomné problémy v správaní. Maloletý nerešpektuje žiadne hranice a autority a púta pozornosť k sebe nevhodným spôsobom. V dôsledku takéhoto stavu s predpokladmi sexuálnej agresie maloletého v budúcnosti, dospelo zariadenie DeD Koliňany k záveru, že typ zariadenia DeD s otvoreným pobytom pre maloletého nie je na výkon ústavnej starostlivosti vhodný a bolo by v rozpore so záujmom maloletého, ak by v tomto zariadení zotrval, pretože z hľadiska jeho charakteru a otvorenosti mu v ňom nie je možné zabezpečiť adekvátnu formu starostlivosti a prevýchovného procesu, ktoré je však dieťaťu schopné zabezpečiť Reedukačné centrum. Súd preto v záujme maloletého dieťaťa považoval za dôvodné vyhovieť návrhu navrhovateľa a svojím rozhodnutím zabezpečiť, aby maloletý vykonával už nariadenú ústavnú starostlivosť v inom vhodnom type zariadenia, a to v Reedukačnom centre Košice- Bankov 15. Keďže u maloletého naďalej trvá súdom nariadená ústavná starostlivosť a v podstate došlo iba ku zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti a to týmto rozsudkom, súd nepovažoval za dôvodné, aby v tomto rozsudku rozhodoval o tom, že rodičia maloletého dieťaťa budú platiť výživné na účet zariadenia Reedukačného centra, Bankov 15, Košice, nakoľko v rozsudku Okresného súdu Nitra 11P/61/2015-136 zo dňa 2.9.2015 boli rodičia dieťaťa zaviazaní, aby na syna platili minimálne výživné na účet zariadenia ústavnej starostlivosti, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Z takéhoto výroku rozsudku súdu vyplýva, že pre rodičov maloletého dieťaťa je jasne daný stav, že výživné majú platiť do zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Pre prípad zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, k čomu dochádza týmto rozsudkom, je teda jednoznačné a zrejmé, že rodičia dieťaťa sú povinní prispievať na výživu maloletému synovi v rozsahu súdom určeného výživného, a to do zariadenia Reedukačného centra Bankov 15, Košice, v ktorom sa v súčasnej dobe realizuje a aj naďalej bude podľa tohto rozsudku realizovať ústavná starostlivosť o ich maloletého syna.

13.O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP / Zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok / tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko sa jednalo o vec starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré súd môže začať aj zo svojej úradnej moci bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.